

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 189 (XXXIII) — Nr. 1052

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 3 noiembrie 2021

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
	Decizia nr. 350 din 3 iunie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței	2-4
	Decizia nr. 459 din 1 iulie 2021 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 și ale art. 21 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat	4-6
ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI		
107.	— Ordin pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.	7-15

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 350

din 3 iunie 2021

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Ionița Cochintu	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Izometal-Magellan — S.R.L. din Drobeta-Turnu Severin, prin lichidatori judiciari Consultant Insolventă SPRL și Yna Consulting S.P.R.L., ambii din Drobeta-Turnu Severin, în Dosarul nr. 722/1.259/2013/a39 al Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.002D/2018.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Curtea dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.003D/2018—2.007D/2018 având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Izometal-Magellan — S.R.L. din Drobeta-Turnu Severin, prin lichidatori judiciari Consultant Insolventă SPRL și Yna Consulting S.P.R.L., ambii din Drobeta-Turnu Severin, în dosarele nr. 722/1.259/2013/a38, nr. 722/1.259/2013/a37, nr. 722/1.259/2013/a36, nr. 722/1.259/2013/a35 și nr. 722/1.259/2013/a40 ale Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă de contencios administrativ și fiscal.

4. La apelul nominal se constată lipsa părților. Procedura de citare este legal îndeplinită.

5. Curtea, din oficiu, pune în discuție problema conexării dosarelor.

6. Reprezentantul Ministerului Public arată că este de acord cu conexarea cauzelor.

7. Curtea, având în vedere obiectul cauzelor, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 2.003D/2018—2.007D/2018 la Dosarul nr. 2.002D/2018, care este primul înregistrat.

8. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, în principal, ca inadmisibilă, întrucât criticile formulate vizează aspecte ce țin de interpretarea și aplicarea normelor legale, și, în subsidiar, ca neîntemeiată, având în vedere faptul că există jurisprudență a Curții Constituționale în materie și nu sunt elemente noi care să conducă la modificarea acesteia.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

9. Prin încheierile din 5 noiembrie 2018, pronunțate în dosarele nr. 722/1.259/2013/a39, nr. 722/1.259/2013/a38, nr. 722/1.259/2013/a37, nr. 722/1.259/2013/a36,

nr. 722/1.259/2013/a35 și nr. 722/1.259/2013/a40, **Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței**, excepție ridicată de Societatea Izometal-Magellan — S.R.L. din Drobeta-Turnu Severin, prin lichidatori judiciari Consultant Insolventă SPRL și Yna Consulting SPRL, ambii din Drobeta-Turnu Severin, în cauze întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 85/2006.

10. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că textul criticat, prin nerespectarea criteriilor de calitate a legii și a normelor de tehnică legislativă, lasă loc la interpretări pentru instanțele judecătorești. Astfel, unele instanțe apreciază că, pentru a fi admisibilă o contestație întemeiată pe dispozițiile art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, reclamantul trebuie să dovedească existența unuia dintre cazurile speciale prevăzute de acest text de lege (fals, dol, eroare esențială), iar alte instanțe resping ca inadmisibile contestațiile, raportat la nedovedirea descoperirii existenței unuia dintre cazurile speciale prevăzute de aceste norme. În concret, partea interesată în promovarea contestației împotriva tabelului definitiv de creanță ar trebui să arate care sunt modalitățile de descoperire a unuia dintre cele patru cazuri prevăzute de lege (fals, dol, eroare esențială). Această interpretare este dată în condițiile în care legea nici nu precizează care ar fi modalitățile de descoperire a existenței unuia dintre cazurile antereferte pentru a putea promova o contestație împotriva tabelului definitiv de creanțe, ignorându-se aspectul cel mai important din cadrul contestației, și anume caracterul cert, lichid și exigibil al creanței contestate. Or, normele criticate au rolul de a asigura egalitatea și veridicitatea procedurii, iar în situația în care instanța de judecată apreciază că dovedirea descoperirii cazurilor speciale este o condiție de admisibilitate a contestației, această interpretare, pe lângă faptul că instituie o practică judiciară neunitară, conduce la încălcarea accesului liber la justiție și a dreptului la apărare. În contextul criticilor de neconstituționalitate este menționată jurisprudența în materie a Curții Constituționale și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

11. **Curtea de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal** opinează că excepția invocată nu vizează chestiuni ce țin de neconstituționalitatea textului de lege, ci de interpretarea și aplicarea normelor criticate.

12. Potrivit dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

13. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele lor de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

14. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

15. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie dispozițiile art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare, care au următorul cuprins: „(1) După expirarea termenului de depunere a contestațiilor, prevăzut la art. 73 alin. (2), și până la închiderea procedurii, orice parte interesată poate face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabel definitiv de creanțe, în cazul descoperirii existenței unui fals, dol sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare și până atunci necunoscute.”

16. Legea nr. 85/2006, cu modificările și completările ulterioare, a fost abrogată prin art. 344 lit. a) din titlul V — *Dispoziții tranzitorii și finale* din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 466 din 25 iunie 2014. Însă având în vedere prevederile art. 343 din Legea nr. 85/2014, potrivit cărora „Procesele începute înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi rămân supuse legii aplicabile anterior acestei date”, precum și Decizia Curții Constituționale nr. 766 din 15 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 549 din 3 august 2011, Curtea urmează a exercita controlul de constituționalitate asupra prevederilor criticate din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.

17. În susținerea neconstituționalității acestor dispoziții legale sunt invocate prevederile constituționale ale art. 1 alin. (1) și (5) în componenta privind calitatea legii, art. 16 — *Egalitatea în drepturi*, art. 21 alin. (1) și (3) — *Accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil*, ale art. 24 — *Dreptul la apărare* și ale art. 124 alin. (2) cu privire la unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției pentru toți. De asemenea sunt menționate prevederile art. 6 cu privire la dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

18. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în procedurile de insolvență, potrivit art. 73 alin. (1) și (2) din Legea nr. 85/2006, debitorul, creditorii și orice altă parte interesată pot să formuleze contestații cu privire la creanțele și drepturile de preferință trecute de administratorul judiciar/lichidator în tabelul preliminar de creanțe, care trebuie depuse la tribunal într-un termen de 5 zile de la publicarea în Buletinul procedurilor de insolvență a tabelului preliminar, atât în procedura generală, cât și în procedura simplificată.

19. Astfel, ca o măsură suplimentară de protecție a părților implicate în procedura insolvenței, art. 75 din Legea nr. 85/2006, din care fac parte și dispozițiile criticate, instituie posibilitatea ca, după expirarea termenului de depunere a contestațiilor prevăzut la art. 73 alin. (2) din Legea nr. 85/2006 și până la închiderea procedurii, orice parte interesată să poată face contestație împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul definitiv de creanțe, în cazul descoperirii existenței unui fals, dol sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare și până atunci necunoscute.

20. Prin urmare, contestația prevăzută de normele criticate este reglementată cu titlu de excepție, ca o cale prin care se poate modifica tabelul definitiv de creanțe, ulterior întocmirii acestuia, la cererea unei părți interesate care descoperă că un drept de creanță sau de preferință a fost înscris ca urmare a intervenirii uneia din ipotezele arătate în textul de lege, iar nu ca o cale prin care să fie contestat tabelul definitiv de creanțe, în general, de creditorii pe parcursul procedurii insolvenței, fiind imperios necesar a se dovedi descoperirea existenței unei erori esențiale, iar nu doar presupusa existență a unei eventuale erori, aspecte ce vor fi supuse verificării judecătorului-sindic.

21. Judecarea contestației se va face de către judecătorul-sindic, după citarea contestatorului, a creditorului care deține creanța contestată, dacă acesta nu este chiar contestatorul, a

administratorului judiciar/lichidatorului, a membrilor comitetului creditorilor și a oricărei alte părți interesate, după caz. Până la judecarea irevocabilă a contestației, judecătorul-sindic va putea declara creanța sau dreptul de preferință contestat ca admis numai provizoriu.

22. Așadar, în acest cadru procesual se pot prezenta probele cu privire la descoperirea existenței unui fals, dol sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, inclusiv unele situații în care se invocă autoritate de lucru judecat și se pot formula apărările părților interesate, rămânând ca, în virtutea rolului său activ de aflare a adevărului și de stabilire a legalității, instanța judecătorească să aplice prevederile legale cauzelor ce se regăsesc pe rolul acestora.

23. Față de această împrejurare, Curtea observă că, în realitate, nemulțumirea autoarei excepției de neconstituționalitate pornește de la modul în care au fost interpretate și aplicate normele legale criticate de către instanțele judecătorești la spețele deduse judecării, susținând că acestea dau interpretări diferite, de la caz la caz, prevederilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, în ceea ce privește promovarea unei contestații împotriva trecerii unei creanțe sau a unui drept de preferință în tabelul definitiv de creanțe, în contextul descoperirii existenței unui fals, dol sau unei erori esențiale care au determinat admiterea creanței sau a dreptului de preferință, precum și în cazul descoperirii unor titluri hotărâtoare și până atunci necunoscute, care pot conduce la promovarea unei contestații, părților interesate fiindu-le impusă, pe de o parte, dovedirea descoperirii existenței unuia dintre cazurile speciale prevăzute de acest text de lege și, pe de altă parte, și indicarea în concret a modalităților de descoperire a unuia dintre cele patru cazuri prevăzute de lege pentru a putea promova o asemenea contestație.

24. În ceea ce privește conținutul și întinderea celor două noțiuni cuprinzătoare, interpretarea și aplicarea legii, Curtea Constituțională, în jurisprudența sa, a reținut că acestea acoperă identificarea normei aplicabile, analiza conținutului său și o necesară adaptare a acesteia la faptele juridice pe care le-a stabilit, iar instanța de judecată este cea care poate dispune de instrumentele necesare pentru a decide cu privire la aceste aspecte (a se vedea Decizia nr. 838 din 27 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 461 din 3 iulie 2009).

25. Cu privire la competența exclusivă a instanțelor judecătorești de a soluționa probleme care țin de interpretarea și/sau aplicarea legii, iar nu a instanței de contencios constituțional, prin Decizia nr. 830 din 17 noiembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 408 din 19 aprilie 2021, paragraful 14, Curtea a reținut că, în conformitate cu prevederile art. 2 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, aceasta asigură controlul de constituționalitate a legilor, a ordonanțelor Guvernului, a tratatelor internaționale și a regulamentelor Parlamentului, prin raportare la dispozițiile și principiile Constituției, și se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

26. Așadar, nu intră sub incidența controlului de constituționalitate exercitat de Curte aplicarea și interpretarea legii, acestea fiind de resortul exclusiv al instanței de judecată care judecă fondul cauzei, precum și, eventual, al instanțelor de control judiciar, astfel cum rezultă din prevederile coroborate ale art. 126 alin. (1) și (3) din Constituție, potrivit cărora justiția se realizează prin instanțele judecătorești stabilite de lege și prin Înalta Curte de Casație și Justiție, care are și rolul de a asigura interpretarea și aplicarea unitară a legii de către celelalte instanțe judecătorești, potrivit competenței sale.

27. Prin urmare, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, astfel cum este formulată, urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

28. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 75 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Izometal-Magellan — S.R.L. din Drobeta-Turnu Severin, prin lichidatori judiciari Consultant Insolvență SPRL și Yna Consulting SPRL, ambii din Drobeta-Turnu Severin, în dosarele nr. 722/1.259/2013/a39, nr. 722/1.259/2013/a38, nr. 722/1.259/2013/a37, nr. 722/1.259/2013/a36, nr. 722/1.259/2013/a35 și nr. 722/1.259/2013/a40 ale Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Pitești — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 3 iunie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Ionița Cochintu

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 459

din 1 iulie 2021

**referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 și ale art. 21 alin. (1)
din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat**

Valer Dorneanu	— președinte
Cristian Deliorga	— judecător
Marian Enache	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Simina Popescu-Marin	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu Drăgănescu.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 și ale art. 21 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, excepție ridicată de Constantin Cristinel Lișiță în Dosarul nr. 5.488/105/2018/a1* al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 2.760D/2019.

2. La apelul nominal răspunde, pentru autorul excepției, domnul Cosmin- Viorel Pleșa, avocat în cadrul Baroului Giurgiu, cu împuternicire avocațială depusă la dosar. Lipsesc celelalte părți. Procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul avocatului autorului excepției, care solicită admiterea criticilor de neconstituționalitate. Invocă Hotărârea Guvernului nr. 1.294/2001 privind stabilirea locurilor de muncă și activităților cu condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice pentru cadrele militare în activitate, și susține, în esență, că prevederile de lege criticate încalcă dispozițiile art. 16 din

Constituție, deoarece limitează acordarea dreptului la reducerea vârstei de pensionare, stabilind acordarea acestui drept doar în cazul celor care la data trecerii în rezervă îndeplinesc și condițiile de pensionare. Arată că o persoană care a desfășurat pentru o anumită perioadă activitate în condiții speciale, deosebite sau alte condiții (precum militarii care au luptat în teatrele de operațiuni sau polițiștii care au desfășurat activitate în zone de conflict) trebuie să beneficieze de reducerea vârstei de pensionare, indiferent de momentul când exercită acest drept. Discriminarea produsă prin raportare la momentul când se obține dreptul la pensie este nepermisă și încalcă principiul egalității în fața legii. Susține că în cauză nu există o identitate de argumente raportat la cele analizate de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 659 din 30 octombrie 2018.

4. Reprezentantul Ministerului Public susține respingerea excepției, în principal, ca inadmisibilă, deoarece prin criticile formulate se urmărește, în realitate, modificarea prevederilor de lege ce formează obiectul excepției, aspect de competența autorității legiuitoare. Cu titlu de exemplu, invocă situația magistraților care au exercitat o anumită perioadă de timp funcția de judecător sau procuror, dar care la momentul pensionării nu mai exercită aceste funcții. În consecință, stabilirea anumitor condiții pentru obținerea pensiei nu echivalează cu o discriminare. În subsidiar, susține respingerea excepției ca neîntemeiată, deoarece prevederile de lege criticate nu creează discriminări pe considerente arbitrare în cadrul categoriei vizate. Invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

5. Prin Încheierea finală (dezinvestire) din 24 septembrie 2019, pronunțată în Dosarul nr. 5.488/105/2018/a1*, **Tribunalul Prahova — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 19 și ale art. 21 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat.** Excepția a fost ridicată de Constantin Cristinel Lișiță într-o cauză având ca obiect contestarea unei decizii privind pensionarea.

6. **În motivarea excepției de neconstituționalitate**, autorul acesteia susține, în esență, că prevederile legale criticate sunt neconstituționale, deoarece instituie un tratament diferit și nejustificat între militari, polițiști și funcționari publici cu statut special în legătură cu condițiile în care pot beneficia de dreptul la reducerea vârstei standard de pensionare, prevăzute la art. 16 alin. (2) din Legea nr. 223/2015. Astfel, prin art. 21 din Legea nr. 223/2015, legiuitorul a prevăzut condițiile în care militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special beneficiază de dreptul la reducerea vârstei standard de pensionare, criteriul esențial pentru acordarea acestui drept fiind vechimea realizată în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă, respectiv în condiții speciale și alte condiții și/sau în grupa I de muncă. Prin sintagma „*la data trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu*” din cuprinsul dispozițiilor art. 21 alin. (1) din Legea nr. 223/2015, legiuitorul a exclus de la acordarea dreptului la reducerea vârstei de pensionare militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b) din lege ulterior datei trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu. Așadar, în arhitectura actuală a art. 21 din Legea nr. 223/2015, au dreptul la reducerea vârstei de pensionare, corespunzător vechimii realizate în condiții deosebite și/sau în grupa a II-a de muncă, respectiv în condiții speciale și alte condiții și/sau în grupa I de muncă numai militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b) la data trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu, nu și cei care îndeplinesc aceleași condiții de muncă ulterior trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu. Or, cauza instituirii dreptului la reducerea vârstei de pensionare o reprezintă vechimea realizată de militar, polițist sau funcționar cu statut special în condițiile de muncă expres prevăzute de legiuitor. Prin urmare, se creează o vădită discriminare între persoane care și-au desfășurat activitatea profesională în aceleași condiții de muncă — deosebite, grupa a II-a de muncă, condiții speciale, alte condiții, grupa I de muncă, însă care îndeplinesc condițiile de pensionare la momente diferite (la data trecerii în rezervă, respectiv ulterior acestei date).

7. În privința art. 19 din Legea nr. 223/2015 se arată că și acest text de lege încalcă, la rândul său, art. 16 alin. (1) din Constituție, în măsura în care sintagma „*la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de prezenta lege*” exclude de la beneficiul reducerii vârstei de pensionare militarii, polițiștii și funcționarii cu statut special care îndeplinesc condițiile de pensionare ulterior trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu. Altfel spus, art. 19 din Legea nr. 223/2015 este constituțional în măsura în care prin sintagma „*la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de prezenta lege*” din cuprinsul acestui articol se înțelege vârsta standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de prezenta lege, redusă, după caz, în condițiile art. 21 din lege. Doar astfel se asigură egalitatea de tratament între persoanele care și-au desfășurat activitatea profesională în aceleași condiții de muncă, fapt ce a stat la baza instituirii beneficiului reducerii vârstei legale de pensionare, prevăzut de art. 21 din lege.

8. **Tribunalul Prahova — Secția I civilă** consideră că nu s-ar putea reține încălcarea art. 16 din Constituție privind egalitatea în drepturi, întrucât condițiile impuse de dispozițiile art. 19 și 21 din Legea nr. 223/2015 vizează o întregă categorie de pensionari, fără discriminare. Totodată, nu se poate reține existența unei discriminări, comparând situația legală a pensionarilor militari cu cea a altor categorii de pensionari, egalitatea în drepturi având în vedere persoane sau categorii de persoane aflate în aceeași situație juridică.

9. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile avocatului autorului excepției, concluziile procurorului, prevederile legale criticate, raportate la dispozițiile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie prevederile art. 19 și ale art. 21 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 556 din 27 iulie 2015, potrivit căroră:

— Art. 19: „*Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care la data trecerii în rezervă ori a încetării raporturilor de serviciu nu îndeplinesc condițiile de acordare a unei pensii de serviciu, dar au o vechime în serviciu de cel puțin 10 ani, beneficiază de pensie de serviciu la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută de prezenta lege, pentru numărul anilor de vechime în serviciu, stabiliți în condițiile art. 3 lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform art. 24.*”;

— Art. 21 alin. (1): „*Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special care, la data trecerii în rezervă/retragere sau încetării raporturilor de serviciu, îndeplinesc condițiile de vechime prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b), au dreptul la pensie de serviciu pentru limită de vârstă cu reducerea vârstei prevăzute la art. 16 alin. (2), astfel: (...)*”.

13. În opinia autorului excepției, prevederile de lege ce formează obiectul excepției contravin dispozițiilor din Constituție cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că prevederile art. 19 și ale art. 21 din Legea nr. 223/2015 au mai format obiect al controlului de constituționalitate, iar prin Decizia nr. 659 din 30 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 18 ianuarie 2019, Curtea Constituțională a respins ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate.

15. Curtea a constatat că art. 16 din Legea nr. 223/2015 stabilește condițiile acordării pensiei de serviciu pentru limită de vârstă, impunând trei cerințe: una dintre acestea privește calitatea titularului acestui tip de pensie, a doua se referă la vârsta de pensionare, iar a treia are în vedere vechimea efectivă și vechimea în serviciu. Cât privește calitatea titularului pensiei de serviciu, textul de lege se referă la „*militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, în activitate*”. Vârsta standard de pensionare este de 60 de ani, vârstă ce se va atinge printr-o creștere treptată, până în luna ianuarie 2030. Dispozițiile art. 16 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 223/2015 prevăd o condiție de vechime efectivă de cel puțin 25 de ani, din care cel puțin 15 ani reprezintă vechimea în serviciu. Potrivit art. 3 lit. f) și g)

din Legea nr. 223/2015, vechimea efectivă este constituită din perioadele de timp recunoscute ca vechime în serviciu, vechime în muncă, stagiul de cotizare sau perioade asimilate în vederea obținerii unei pensii în condițiile legii și nu cuprinde sporurile acordate pentru activitatea desfășurată în condiții deosebite, speciale sau alte condiții de muncă, respectiv grupa I și/sau a II-a de muncă. Vechimea în serviciu este constituită, potrivit art. 3 lit. e) din Legea nr. 223/2015, din perioada în care o persoană din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională s-a aflat în una dintre următoarele situații: a avut calitatea de cadru militar/polițist/funcționar public cu statut special în activitate; a avut calitatea de militar angajat pe bază de contract/jandarm angajat cu contract/polițist de frontieră angajat cu contract/soldat și gradat voluntar/soldat și gradat profesionist; a îndeplinit serviciul militar ca militar în termen, militar cu termen redus, elev sau student al unei instituții militare de învățământ din sistemul de apărare, ordine publică și securitate națională pentru formarea cadrelor militare/polițiștilor/funcționarilor publici cu statut special, cu excepția învățământului liceal; a fost concentrată sau mobilizată ca rezervist; a fost în captivitate; a îndeplinit activități pastoral-misionare, duhovnicești și religioase, în calitate de preot ori ca preot militar în instituțiile din sistemul de apărare națională, ordine publică și securitate națională, prin încheierea unui contract individual de muncă.

16. Militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care îndeplinesc condițiile de vechime în serviciu prevăzute la art. 16 alin. (1) lit. b) și au desfășurat activitatea în condiții de muncă deosebite, speciale și alte condiții, beneficiază de reducerea vârstei de pensionare, potrivit art. 21 alin. (1) din aceeași lege.

17. Art. 19 din Legea nr. 223/2015 prevede o excepție de la dispozițiile art. 16 din aceeași lege, stabilind că militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, care la data trecerii în rezervă ori a încetării raporturilor de serviciu nu îndeplinesc condițiile de acordare a unei pensii de serviciu, dar au o vechime în serviciu de cel puțin 10 ani, beneficiază de pensie de serviciu la împlinirea vârstei standard de pensionare pentru limită de vârstă prevăzută, pentru numărul anilor de vechime în serviciu, stabiliți în condițiile art. 3 lit. e), la care se adaugă sporurile acordate conform art. 24.

18. Curtea a reținut că simpla calitate de militar, polițist sau funcționar public cu statut special din sistemul administrației

penitenciare ori desfășurarea muncii în condițiile pe care aceste profesii le presupun sau chiar în condiții mai vătămătoare, așa cum sunt cele la care face referire art. 21 din Legea nr. 223/2015, nu sunt suficiente pentru a obține dreptul la pensie militară de stat, esențială fiind îndeplinirea cerințelor de vârstă și de vechime, prevăzute de lege. Aceste condiționări decurg din însăși esența dreptului la pensie de serviciu, care se acordă în considerarea faptului că, odată cu înaintarea în vârstă și ca urmare a uzurii fizice și psihice determinate de exercitarea activității profesionale o perioadă mai îndelungată, capacitatea persoanei de a munci se diminuează, impunând retragerea din viața profesională, iar statul compensează pierderea veniturilor provenite din remunerarea muncii prin acordarea dreptului la pensie. Faptul că legiuitorul, având în vedere unele împrejurări speciale, așa cum sunt cele prevăzute în art. 19 sau art. 21 din Legea nr. 223/2015, a instituit unele condiții mai avantajoase pentru obținerea dreptului la pensie de serviciu decât cele stabilite prin art. 16 din aceeași lege nu poate fi echivalat cu negarea rațiunilor pentru care se acordă acest drept, mai sus arătate, și lipsirea de relevanță a cerințelor de vârstă și vechime.

19. Așa fiind, Curtea a statuat că aplicarea unui tratament juridic diferit persoanelor care îndeplinesc aceste cerințe, în sensul acordării dreptului la pensie militară de serviciu, față de cele care nu întrunesc aceste condiții nu echivalează cu instituirea unui tratament diferit pentru categorii de persoane aflate în situații similare, astfel că sunt lipsite de susținere criticile referitoare la încălcarea prevederilor constituționale referitoare la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

20. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să determine reconsiderarea jurisprudenței Curții Constituționale, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în decizia menționată își păstrează în mod corespunzător valabilitatea și în cauza de față.

21. Distinct, având în vedere jurisprudența sa, Curtea reține că, în acord cu dispozițiile art. 47 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia cetățenii au dreptul la pensie și la alte drepturi de asigurări sociale, „în condițiile legii”, legiuitorul beneficiază de o libertate apreciabilă în reglementarea pensiilor (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 783 din 29 noiembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 6 mai 2019).

22. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Constantin Cristinel Lișiță în Dosarul nr. 5.488/105/2018/a1* al Tribunalului Prahova — Secția I civilă și constată că prevederile art. 19 și ale art. 21 alin. (1) din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Prahova — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 1 iulie 2021.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Simina Popescu-Marin

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Având în vedere prevederile art. 99 lit. d), art. 100 pct. 72 și ale art. 146 alin. (1) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. d) și ale art. 10 alin. (1) lit. a) și q) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite următorul ordin.

Art. 1. — Se aprobă Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei vor urmări respectarea prevederilor prezentului ordin, iar Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A. și participanții la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și

Gaze Naturale OPCOM — S.A. vor proceda la ducerea la îndeplinire a acestuia.

Art. 3. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 150/2020 pentru aprobarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 701 din 5 august 2020.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Dumitru Chiriță

București, 13 octombrie 2021.
Nr. 107.

ANEXĂ

REGULAMENT

privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

SECȚIUNEA 1

Scop

Art. 1. — Prezentul regulament stabilește un cadru organizat pentru tranzacționarea în regim concurențial a gazelor naturale în cadrul piețelor centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM — S.A., respectiv:

a) tipurile de produse care pot fi tranzacționate pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

b) modul de stabilire a ofertelor de vânzare sau cumpărare a gazelor naturale de către participanții la piețele administrate de OPCOM — S.A.;

c) modul de organizare a sesiunilor de licitație/tranzacționare și de stabilire a tranzacțiilor pe piețele administrate de OPCOM — S.A.;

d) principiile decontării tranzacțiilor pe PZU-GN și PI-GN;

e) participanții la piețele produselor standardizate pe termen scurt, la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., și criteriile/condițiile pe care trebuie să le îndeplinească;

f) modul de contractare a gazelor naturale tranzacționate;

g) modul de înregistrare, gestionare și publicare a informațiilor privind tranzacțiile efectuate.

Art. 2. — Prin implementarea piețelor centralizate de gaze naturale se creează un cadru alternativ, centralizat, transparent, obiectiv și nediscriminatoriu de vânzare și cumpărare a gazelor naturale, cu respectarea reglementărilor în vigoare în sectorul gazelor naturale.

SECȚIUNEA a 2-a

Domeniul de aplicare

Art. 3. — Prezentul regulament se aplică participanților la piețele centralizate de gaze naturale și Operatorului Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Art. 4. — Prezentul regulament se aplică pentru produsele tranzacționabile în cadrul următoarelor piețe centralizate de

gaze naturale, puse la dispoziția operatorilor economici din domeniul gazelor naturale de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.:

- a) piața intrazilnică de gaze naturale;
- b) piața pentru ziua următoare de gaze naturale;
- c) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere;
- d) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație publică;
- e) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare de tip OTC;
- f) piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

SECȚIUNEA a 3-a

Definiții și abrevieri

Art. 5. — În înțelesul prezentului regulament, abrevierile folosite au semnificațiile următoare:

a) *OPCOM — S.A.* — Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.;

b) *OTS* — operatorul de transport și de sistem. În sensul prezentului regulament, operatorul de transport și de sistem este Societatea Națională de Transport Gaze Naturale „Transgaz” — S.A.;

c) *PI-GN* — piața intrazilnică de gaze naturale;

d) *PZU-GN* — piața pentru ziua următoare de gaze naturale;

e) *PCGN-LN* — piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere continuă;

f) *PCGN-LP* — piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație publică;

g) *PCGN-OTC* — piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare de tip OTC;

h) *PPF-TL* — piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

i) *PVT* — punct abstract, unic la nivelul Sistemului național de transport, între punctele de intrare în Sistemul național de transport și cele de ieșire din Sistemul național de transport, în care este permis transferul dreptului de proprietate asupra gazelor naturale de la un participant către alt participant de pe piața gazelor naturale; PVT este utilizat de către participanții la piața gazelor naturale atât în scop comercial, cât și pentru echilibrările individuale ale portofoliilor proprii, conform reglementărilor Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei (ANRE);

Art. 6. — În înțelesul prezentului regulament, termenii și expresiile folosite au semnificațiile următoare:

a) *banca comercială* — instituție de credit autorizată de Banca Națională a României, ce aplică regulamentele Băncii Naționale a României pentru serviciile financiare oferite clienților săi;

b) *banca cont central* — banca comercială la care OPCOM — S.A. are deschis contul central al PZU-GN/PI-GN, care urmează a fi creditat cu sumele prevăzute în instrucțiunile de debitare directă, aferentă decontării tranzacțiilor pe PZU-GN/PI-GN;

c) *banca de decontare* — banca comercială la care participantul la PZU-GN/PI-GN și-a deschis contul care urmează a fi debitat cu sumele prevăzute în instrucțiunile de debitare directă aferente decontării tranzacțiilor pe PZU-GN/PI-GN;

d) *banca garantă* — banca comercială care emite la ordinul clientului său, participant la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt, o scrisoare de garanție bancară de plată în favoarea OPCOM — S.A.;

e) *compensare* — stingerea obligațiilor de plată, egale, reciproce, între două persoane juridice, până la concurența obligației celei mai mici, prin ordine de compensare;

f) *confirmare de tranzacție* — raport ce poate fi accesat de către participantul la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt prin intermediul sistemului de tranzacționare administrat de OPCOM — S.A., care confirmă o tranzacție pe PZU-GN/PI-GN efectuată de acesta;

g) *contraparte* — calitatea de vânzător/cumpărător a OPCOM — S.A. pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, în limita garanțiilor depuse de participanți;

h) *Convenție de participare la piață* — convenție standardizată stabilită de OPCOM — S.A., distinct pentru piețele produselor standardizate pe termen scurt, pentru piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung și pentru piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, ce prevede drepturile și obligațiile reciproce dintre OPCOM — S.A., în calitate de operator al pieței, și fiecare participant la piața centralizată de gaze naturale care face obiectul convenției;

i) *corelare continuă* — acțiunea realizată în mod automat de platforma de tranzacționare în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul cumpărării sau prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul vânzării și cele două prețuri — de vânzare, respectiv de cumpărare — sunt cele mai bune prețuri din piață; în urma corelării se realizează tranzacția. Corelarea continuă este mecanismul prin care sunt încheiate tranzacțiile pe PCGN-LN, PCGN-OTC și PI-GN;

j) *corelare în urma licitației* — acțiunea realizată în mod automat de sistemul de tranzacționare la încheierea etapei de colectare a ofertelor, în cazul ofertelor care îndeplinesc simultan condiția de preț, respectiv prețul vânzării este mai mic sau cel mult egal cu prețul de închidere al pieței și prețul cumpărării este mai mare sau cel puțin egal cu prețul de închidere al pieței; în urma corelării se realizează tranzacții. Corelarea în urma licitației este mecanismul prin care sunt încheiate tranzacțiile pe PZU-GN;

k) *debitare directă* — modalitate de plată a unei sume de bani, convenită între participantul la piețele produselor standardizate pe termen scurt și OPCOM — S.A., care constă în debitarea preautorizată a contului participantului la PZU-GN/PI-GN de către banca de decontare în baza prevederilor mandatului de debitare directă, la solicitarea OPCOM — S.A., respectiv creditarea corespunzătoare a contului OPCOM — S.A. de către banca cont central în baza angajamentului privind debitarea directă. Această modalitate de plată nu necesită autorizarea prealabilă de către participantul la PZU-GN/PI-GN a fiecărei instrucțiuni de debitare directă trasă asupra contului său;

l) *formularul de încheiere a tranzacțiilor* — document emis de OPCOM — S.A. prin care notifică tranzacția/tranzacțiile încheiate/încheiate pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, respectiv pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung. Notificarea reprezintă obligație pentru părțile menționate prin formular în ceea ce privește semnarea în conformitate cu datele notificate a contractului standard sau, după caz, a contractului de vânzare-cumpărare propus de către inițiator sau, după caz, subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părți pentru vânzarea-cumpărarea gazelor naturale;

m) *garanția de validare pentru ziua de tranzacționare curentă* — valoarea constituită a scrisorii de garanție bancară de plată, diminuată cu obligațiile de plată ale participantului la PZU-GN/PI-GN neîncasate în contul central al PZU-GN sau, după caz, cel al PI-GN, față de care se validează ofertele de cumpărare introduse pe PZU-GN sau, după caz, pe PI-GN;

n) *instrucțiune de debitare directă* — instrucțiune de plată prin debitare directă formulată de OPCOM — S.A. către banca cont central, pentru creditarea contului central al PZU-GN/PI-GN de către banca de decontare la care participantul la PZU-GN/PI-GN are deschis contul care urmează a fi debitat cu suma prevăzută în instrucțiunea de debitare directă;

o) *instrument standard* — contract definit în cadrul sistemului de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN având ca obiect vânzarea/cumpărarea de gaze naturale într-o anumită zi gazieră/interval din ziua gazieră;

p) *intermediere* — procedură derulată de administratorii platformei de tranzacționare, exclusiv pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC, în scopul identificării unui al treilea participant la piață, care să accepte încheierea a câte unei tranzacții cu alți doi participanți la piață (care au propus cel mai bun preț de cumpărare și, respectiv, cel mai bun preț de vânzare, neeligibili între ei, dar care sunt eligibili cu cel de-al treilea participant, conform listelor albe de eligibilitate);

q) *licitație publică* — modalitatea de tranzacționare semianonimă conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii prin licitație publică a unei oferte publicată la solicitarea unui participant la PCGN-LP/PPF-TL inițiator al sesiunii de tranzacționare, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

r) *listă albă de eligibilitate* — listă pe care fiecare participant la PCGN-OTC o va menține și actualiza pe platforma de tranzacționare, cuprinzând partenerii eligibili, distinct pe fiecare tip de tranzacție — de vânzare sau de cumpărare, respectiv pe fiecare tip de produs de tranzacționare;

s) *Mandat SEPA Direct Debit (MDD)* — document care satisface cerințele legale și prin care un participant la o piață pentru produse standardizate pe termen scurt acordă o autorizare permanentă, dar revocabilă OPCOM — S.A. pentru a emite instrucțiuni de debitare directă asupra contului său deschis la banca de decontare și, respectiv, dreptul băncii de decontare pentru a-i debita contul cu suma prevăzută în instrucțiunile de debitare directă emise de OPCOM — S.A., conform Schemei de debitare directă Business to Business (SDD B2B);

t) *negociere continuă* — modalitatea de negociere realizată în mod anonim prin intermediul platformei de tranzacționare în care participanții la sesiunea de tranzacționare își pot actualiza ofertele în timp real, numai din punctul de vedere al cantității și prețului propuse prin ofertă, fără ca identitatea acestora să fie dezvăluită;

u) *nota de decontare zilnică* — raport emis în cadrul sistemului de tranzacționare pentru fiecare participant la PZU-GN/PI-GN în care sunt specificate, cumulativ la nivel de zi gazieră de livrare, cantitățile de gaze naturale tranzacționate la vânzare/cumpărare și valorile totale și nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată, inclusiv contravaloarea TVA, dacă este aplicabil;

v) *ofertă de gaze naturale pe PCGN* — oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

w) *ofertă de gaze naturale pe PPF-TL* — oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale, exprimată în unități de energie, oferită spre cumpărare/vânzare și intervalul în care poate varia aceasta, cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale, perioada și profilul de livrare, prețul minim solicitat/maxim oferit și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

x) *ofertă de gaze naturale pe PZU-GN/PI-GN* — oferta cu caracteristici bine definite privind cantitatea de gaze naturale oferită spre cumpărare/vânzare, exprimată în unități de energie, prețul minim solicitat/maxim oferit, ferm stabilite în momentul introducerii lor în piață;

y) *operator al pieței de gaze naturale* — persoana juridică titulară de licență care asigură administrarea piețelor centralizate de gaze naturale, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării de gaze naturale pe termen scurt, mediu și lung. În sensul prevederilor prezentului regulament, operator al piețelor centralizate de gaze naturale este OPCOM — S.A.;

z) *participant la piață* — operatorul economic din sectorul gazelor naturale, titular de licență emisă de către ANRE, sau clientul final care se înscrie și respectă Convenția de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt/piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale/piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

aa) *tranzacționare de tip OTC* — modalitate de tranzacționare anonimă pe baza căreia un participant la PCGN-OTC încheie bilateral contracte cu participanții la piață înscriși în lista albă de eligibilitate în urma atribuirii prin negociere continuă, desfășurată cu respectarea termenelor și condițiilor stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

bb) *pieță centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale (PCGN)* — cadrul generic de desfășurare a tranzacțiilor pentru încheierea de contracte cu livrare fizică de gaze naturale între participanții la piață, organizat și administrat de OPCOM — S.A., pe baza unor reguli specifice; tranzacționarea se poate realiza printr-un ansamblu de modalități, având ca bază licitația publică și negocierea continuă și are ca scop contractarea gazelor naturale pe termen mediu și lung, la un preț transparent, rezultat din echilibrul cererii și al ofertei;

cc) *pieța intrazilnică de gaze naturale (PI-GN)* — piața organizată și administrată de OPCOM — S.A., după încheierea în ziua D a sesiunii de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale pentru ziua gazieră D + 1, pentru încheierea de tranzacții de vânzare și cumpărare gaze naturale cu livrare în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere D + 1 la data încheierii tranzacției. Tranzacțiile încheiate fac obiectul nominalizării în punctul virtual de tranzacționare;

dd) *pieța pentru ziua următoare de gaze naturale (PZU-GN)* — piața organizată și administrată de OPCOM — S.A. pentru încheierea de tranzacții de vânzare și cumpărare gaze naturale cu livrare în ziua gazieră care urmează imediat după ziua de tranzacționare. Tranzacțiile încheiate fac obiectul nominalizării în punctul virtual de tranzacționare;

ee) *platformă/sistem de tranzacționare* — sistemul informatic stabilit și menținut de OPCOM — S.A. în scopul realizării tranzacțiilor pe piețele produselor standardizate pe termen scurt/piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale/piața produselor flexibile pe termen mediu și lung;

ff) *preț de echilibru* — preț calculat automat de sistemul de tranzacționare al PZU-GN astfel încât cantitatea tranzacționabilă să fie maximă și valoarea absolută a surplusului să fie minimă;

gg) *prețul de închidere al pieței (PIP)* — prețul de echilibru calculat, pe PZU-GN, la sfârșitul etapei de transmitere a ofertelor, la care se încheie toate tranzacțiile pentru ziua gazieră de livrare în urma desfășurării unei sesiuni de tranzacționare. Acest preț nu include TVA;

hh) *proces combinat licitație-negociere* — PCGN-LN — modalitatea de tranzacționare pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale conform căreia contractele se încheie bilateral în urma atribuirii printr-un proces combinat de licitații și negociere continuă;

ii) *regulament* — Regulamentul privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., aprobat de ANRE;

jj) *scrisoare de garanție bancară de plată* — document prin care banca garantă se angajează în mod irevocabil și necondiționat să plătească, la prima solicitare scrisă a OPCOM — S.A., orice sumă până la concurența unei sume maxime stabilite de

către participantul la piețele produselor standardizate pe termen scurt, în calitate de ordonator al garanției. Este emisă pe o perioadă limitată de timp conform procedurilor specifice elaborate de OPCOM — S.A.;

kk) *sesiune de tranzacționare* — program de derulare a procesului de tranzacționare specific fiecăreia dintre piețele centralizate de gaze naturale pe parcursul căruia se pot introduce, modifica sau anula oferte pentru un instrument standard și se pot încheia tranzacții, dacă se îndeplinesc condițiile de corelare;

ll) *tranzacție* — convenție încheiată pe platforma de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în platforma de tranzacționare, notificată de OPCOM — S.A. prin Formularul de încheiere a tranzacției (care constituie obligație pentru părți în ceea ce privește semnarea în conformitate cu datele notificate ale contractului bilateral de vânzare-cumpărare sau subscrierea tranzacției contractului-cadru preagreat dintre părțile notificate);

mm) *tranzacție pe PZU-GN/PI-GN* — convenție încheiată în sistemul de tranzacționare, în urma corelării unei oferte de vânzare cu o ofertă de cumpărare, concretizată într-un rezultat înregistrat în sistemul de tranzacționare, notificată prin confirmarea de tranzacție;

nn) *zi de tranzacționare* — orice zi calendaristică pe parcursul căreia au loc tranzacții.

Art. 7. — Termenii, expresiile și abrevierile, altele decât cele prevăzute la art. 5 și 6, sunt definite conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, Codului Rețelei de gaze naturale, Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, precum și altor acte normative specifice și incidente sectorului gazelor naturale în vigoare.

SECȚIUNEA a 4-a

Legislație de referință

Art. 8. — La elaborarea prezentului regulament s-au avut în vedere prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 105/2018 pentru aprobarea Regulilor generale privind piețele centralizate de gaze naturale, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile celorlalte reglementări primare și secundare aferente, aplicabile în sectorul gazelor naturale.

CAPITOLUL II

Cadru de organizare a piețelor centralizate de gaze naturale

SECȚIUNEA 1

Piețele produselor standardizate pe termen scurt

Art. 9. — Pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen scurt, OPCOM — S.A. pune la dispoziție produsele și serviciile aferente pentru organizarea și administrarea PZU-GN și PI-GN.

Art. 10. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe PZU-GN sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește câte un instrument standard pentru livrarea gazelor naturale în PVT, în profil orar constant, pentru fiecare zi gazieră;

2. OPCOM — S.A. organizează o sesiune de tranzacționare pentru fiecare zi gazieră de livrare;

3. participanții la piață pot introduce în sistemul de tranzacționare al PZU-GN mai multe oferte de vânzare și/sau mai multe oferte de cumpărare pentru instrumentul standard tranzacționat;

4. ofertele sunt formate dintr-o pereche preț-cantitate. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA;

5. prețul este exprimat în lei/MWh cu două zecimale și cantitatea în MWh cu trei zecimale;

6. ofertele pot fi introduse doar în timpul sesiunii de tranzacționare corespunzătoare instrumentului standard respectiv;

7. introducerea ofertelor de cumpărare este condiționată de constituirea garanțiilor financiare în favoarea OPCOM — S.A.;

8. sesiunile de tranzacționare se desfășoară în sistem online, conform procedurii specifice de funcționare, cu respectarea următoarelor principii:

a) în prima etapă, de transmitere a ofertelor, se pot introduce oferte de către participanții la piață, respectiv se pot modifica, anula ofertele proprii existente în sistemul de tranzacționare. În această etapă nu se încheie tranzacții;

b) corelarea automată a cererii cu oferta se realizează la deschiderea celei de-a doua etape, când se vor încheia tranzacții cu gaze naturale rezultate din procesul de ofertare;

c) ofertele compatibile se tranzacționează la același preț, prețul de închidere al pieței;

9. tranzacțiile efectuate pe PZU-GN determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piață de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate;

10. prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

11. OPCOM — S.A. este contraparte pentru fiecare participant la piață, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PZU-GN;

12. ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi;

13. după încheierea unei sesiuni de tranzacționare, participanții la piață au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU-GN, la confirmările de tranzacții proprii;

14. OPCOM — S.A. are obligația notificării către OTS, în PVT, a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe PZU-GN.

Art. 11. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe PI-GN sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește instrumente standard pentru livrarea gazelor naturale în PVT, în profil orar constant, în intervalul de timp rămas până la sfârșitul zilei gaziere în curs la data încheierii tranzacției;

2. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de tranzacționare pentru fiecare instrument standard;

3. participanții la piață pot introduce în sistemul de tranzacționare al PI-GN mai multe oferte de vânzare și/sau mai multe oferte de cumpărare pentru instrumentele standard tranzacționate;

4. ofertele sunt formate dintr-o pereche preț-cantitate. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA;

5. prețul este exprimat în lei/MWh cu două zecimale și cantitatea în MWh cu trei zecimale;

6. ofertele pot fi introduse doar în timpul sesiunilor de tranzacționare corespunzătoare instrumentului standard respectiv;

7. introducerea ofertelor de cumpărare este condiționată de constituirea garanțiilor financiare în favoarea OPCOM — S.A.;

8. sesiunile de tranzacționare se desfășoară în sistem online, conform procedurii specifice de funcționare, cu respectarea următoarelor principii:

a) corelarea automată a cererii cu oferta se realizează la îndeplinirea condiției de compatibilitate;

b) tranzacția se încheie pentru cantitatea comună a ofertelor compatibile;

c) fiecare tranzacție are prețul stabilit în sistemul de tranzacționare al PI-GN conform algoritmului aplicat în mod automat de sistemul de tranzacționare precizat prin procedura specifică elaborată de OPCOM — S.A.;

9. tranzacțiile efectuate pe PI-GN determină obligațiile ferme ale respectivului participant la piață de a livra gazele naturale, respectiv de a achiziționa gazele naturale, în conformitate cu specificațiile tranzacțiilor confirmate;

10. prețul și cantitatea aferente unei tranzacții încheiate nu pot fi modificate ulterior încheierii tranzacției;

11. OPCOM — S.A. este contraparte pentru fiecare participant la piață, în tranzacțiile încheiate de acesta pe PI-GN;

12. ofertarea și tranzacționarea se desfășoară între participanți anonimi;

13. după încheierea unei tranzacții, participanții la piață au acces, prin intermediul sistemului de tranzacționare al PI-GN, la confirmările de tranzacții proprii;

14. OPCOM — S.A. are obligația notificării către OTS, în PVT, a cantităților de gaze naturale tranzacționate pe PI-GN.

SECȚIUNEA a 2-a

Piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung

Art. 12. — Pentru tranzacționarea produselor standardizate pe termen mediu și lung, OPCOM — S.A. stabilește următoarele piețe:

a) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație și negociere (PCGN-LN);

b) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare prin licitație publică (PCGN-LP);

c) piața centralizată a contractelor bilaterale de gaze naturale — modalitatea de tranzacționare de tip OTC (PCGN-OTC).

Art. 13. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare PCGN-LN prin licitație și negociere sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

a) obiectul tranzacției îl reprezintă un produs standard;

b) perioada de livrare: săptămână, lună, trimestru, semestru, sezon, an — clar definite ca dată de începere și finalizare a livrării;

c) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

d) transferul dreptului de proprietate în PVT;

e) contract standard de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, elaborat de OPCOM — S.A./contract de vânzare-cumpărare a gazelor naturale standard elaborat de ANRE aplicabil tranzacțiilor încheiate ca urmare a corelării unui ordin de vânzare introdus în platforma de tranzacționare pentru îndeplinirea obligației de ofertare, care prevede clauze privind garanțiile de bună execuție-plată;

f) cantitatea tranzacționată în baza unui contract standard este de 1 MWh/zi pentru perioada standard de livrare aferentă (săptămână, lună, trimestru, semestru, sezon, an);

2. participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform pct. 1, specificând cantitatea supusă tranzacționării, exprimată în unități de energie (MWh/zi) și prețul propus (lei/MWh), prin introducerea ofertelor în sistemul de tranzacționare al PCGN-LN. Prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

3. pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM — S.A. programează sesiuni de licitații în fiecare zi lucrătoare;

4. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de licitație în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor principii:

a) participanții la PCGN-LN pot introduce oferte care pot fi modificate/anulate pe tot parcursul etapei de ofertare, în funcție de strategia proprie de ofertare sau evoluția pieței, toate aceste operațiuni fiind vizualizate în piață conform procedurii specifice elaborate de OPCOM — S.A.;

b) pe tot parcursul etapei de ofertare, corelarea ofertelor are loc în mod continuu și automat pe măsură ce, prin introducerea unei noi oferte și/sau modificarea uneia existente, sunt îndeplinite următoarele condiții de corelare:

(i) fiecare dintre ofertele care îndeplinesc condiția de corelare a fost vizibilă în piață pe parcursul intervalului de timp Δt de 2 minute de suspendare a corelării;

(ii) prețul unei oferte de vânzare este mai mic sau egal cu cel mai mare preț al unei oferte de cumpărare sau o ofertă de cumpărare propune un preț mai mare sau egal cu cel mai mic preț al unei oferte de vânzare;

5. pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 15 minute de la momentul realizării tranzacției, OPCOM — S.A. va anula tranzacția în platforma de tranzacționare;

6. ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților, notificați prin formularul de încheiere a tranzacției, de a încheia contractul standard pentru produsul standard tranzacționat, la prețul de atribuire și pentru cantitatea de gaze naturale aferentă tranzacției încheiate la acest preț, notificate conform rezultatelor sesiunii de licitație de către OPCOM — S.A.;

7. OPCOM — S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel standard și cu datele aferente tranzacției stabilite în urma sesiunii de tranzacționare referitoare la cantitatea și prețul tranzacției;

8. clauzele contractului standard de vânzare-cumpărare nu pot fi modificate ulterior datei încheierii tranzacției. Prețul și cantitatea rămân fixe pe perioada derulării contractului standard;

9. în cazul refuzului încheierii contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform, participantul/participanții în cauză plătește/plătesc OPCOM — S.A., în termen de 5 zile lucrătoare, o sumă penalizatoare în cuantum de 10% din valoarea tranzacției. În cazul prezentării unui contract neconform, acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice;

10. OPCOM — S.A. asigură, în termen de 5 zile lucrătoare, virarea contravalorii sumei penalizatoare, astfel:

a) în mod egal, părților care au introdus oferte, pentru acel instrument, în cazul refuzului încheierii contractului de către părțile din cadrul unei tranzacții;

b) partenerului de tranzacție, în cazul refuzului încheierii contractului de către una dintre părțile din cadrul unei tranzacții;

c) reține suma penalizatoare în contul OPCOM — S.A. în cazul în care părțile din cadrul unei tranzacții care refuză semnarea contractului au fost singurii participanți la sesiunea de tranzacționare, pentru instrumentul respectiv.

Art. 14. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare PCGN-LP, prin licitație publică, sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, pentru:

a) perioade de livrare: săptămână, lună, trimestru, semestru, sezon, an — clar definite ca dată de începere și finalizare a livrării;

b) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

c) transferul dreptului de proprietate în PVT;

2. fiecare ofertant își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de gaze naturale, caracterizată prin:

a) perioada de livrare standard;

b) prețul minim solicitat (lei/MWh, euro/MWh sau USD/MWh), în cazul unei oferte de vânzare, respectiv prețul maxim oferit, în cazul unei oferte de cumpărare; prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

c) cantitatea tranzacționată în baza contractului, exprimată în unități de energie (MWh/zi), cu precizarea intenției inițiatorului cu privire la acceptarea atribuirii parțiale sau totale a cantității de gaze naturale oferite. În cazul acceptării atribuirii parțiale se va preciza cantitatea minimă ce poate fi atribuită parțial;

d) formatul de contract propus, care cuprinde toate prevederile contractuale prevăzute de participantul inițiator, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată. Este interzisă includerea în contractul propus de clauze de modificare ulterioară prin înțelegerea părților care să vizeze condițiile comerciale. Prin acordul lor, părțile pot conveni, prin acte adiționale ulterioare, modificări ale condițiilor de derulare administrativă a contractului;

3. OPCOM — S.A. programează câte o sesiune de licitație pentru fiecare ofertă inițiată de vânzare sau de cumpărare primită, cu condiția să existe timpul specificat în procedura corespunzătoare, elaborată de OPCOM — S.A., pentru:

a) aducerea ofertei la cunoștința participanților la piață, prin publicarea acesteia pe site-ul OPCOM — S.A., pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare;

b) depunerea la OPCOM — S.A. a intențiilor de participare cu oferte de răspuns;

4. OPCOM — S.A. organizează ședințe de licitație publică;

5. ofertele de răspuns declarate câștigătoare determină obligația respectivilor participanți de a încheia contractele în forma propusă de participantul inițiator, pentru cantitatea atribuită și la prețul din oferta de răspuns declarată câștigătoare, în conformitate cu regulile de licitație stabilite prin procedurile specifice în vigoare, publicate pe pagina de internet a OPCOM — S.A.;

6. părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPCOM — S.A., prin formularul de încheiere a tranzacției;

7. OPCOM — S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus;

8. participantul/participanții plătește/plătesc OPCOM — S.A., în termen de 5 zile lucrătoare, o sumă penalizatoare în cuantum de 5% din valoarea ofertei inițiată în cazul retragerii acesteia înainte de data organizării licitației, respectiv 10% din valoarea tranzacției în cazul refuzului semnării contractului de către una dintre/ambele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform. În cazul prezentării unui contract neconform acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice;

9. după încasarea sumei penalizatoare, OPCOM — S.A. asigură, în termen de 5 zile lucrătoare, virarea contravalorii acesteia astfel:

a) în mod egal, părților care au depus oferte de răspuns, în cazul în care a fost retrasă o ofertă înaintată de un participant inițiator;

b) părții care a depus oferta inițiată, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul cu ofertă de răspuns declarat câștigător în cadrul licitației;

c) părții declarate câștigătoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul inițiator;

d) reține suma penalizatoare în contul OPCOM — S.A. în cazul în care atât participantul inițiator, cât și participantul cu ofertă de răspuns refuză semnarea contractului și aceștia au fost singurii participanți la sesiunea de licitație;

10. OPCOM — S.A. este exonerat de orice obligație de plată către părțile prevăzute la pct. 9 lit. a)–c) atât timp cât participanții prevăzuți la pct. 8 nu își achită obligațiile de plată către OPCOM — S.A.

Art. 15. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața centralizată a contractelor bilaterale — modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC sunt următoarele:

1. OPCOM — S.A. definește produse standard de vânzare și cumpărare de gaze naturale, caracterizate prin:

a) profilul livrărilor: livrare în profil zilnic constant;

b) perioada de livrare: weekend, săptămână, lună, trimestru, semestru, sezon, an — clar definite ca dată de începere și de finalizare a livrării;

c) cantitatea de gaze naturale tranzacționată printr-un contract, 1 MWh/zi;

d) transferul dreptului de proprietate în PVT;

e) participanții vor tranzacționa pe baza contractelor standard EFET ce reflectă condițiile specifice ale pieței gazelor naturale din România sau în baza contractelor preagreate înainte de participarea la tranzacționare. În cadrul contractului sunt stabiliți toți termenii contractuali, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată, cu excepția următoarelor elemente: prețul, cantitatea de gaze naturale și perioada de livrare;

f) pentru accesul la tranzacționare, un participant trebuie să aibă în lista albă de eligibilitate înscrși minimum 8 participanți;

2. participanții inițiază oferte de vânzare sau cumpărare pentru oricare dintre produsele definite conform prevederilor pct. 1 prin introducerea ofertelor în platforma de tranzacționare a PCGN-OTC;

3. pentru tranzacționarea ofertelor, OPCOM — S.A. programează perioadele de tranzacționare specifice fiecărui produs standard;

4. participarea pe PCGN-OTC se realizează luând în considerare operatorii economici înscrși pe listele albe de eligibilitate, notificate OPCOM — S.A. de către fiecare participant la piață;

5. responsabilitatea conținutului listei albe de eligibilitate și a actualizării conținutului său, odată cu modificarea listei de participanți la PCGN-OTC, revine fiecăruia dintre participanții la piață;

6. OPCOM — S.A. răspunde pentru configurarea și actualizarea în platforma de tranzacționare a pieței a listelor albe de eligibilitate, comunicate de către participanții la piață;

7. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de tranzacționare în sistem online, care se desfășoară cu respectarea următoarelor reguli:

a) sesiunile de tranzacționare sunt organizate în zilele lucrătoare, conform programului de ofertare stabilit de către OPCOM — S.A.;

b) participanții la piață pot introduce simultan atât oferte de cumpărare, cât și oferte de vânzare pentru același produs;

8. pe tot parcursul sesiunii, tranzacționarea se realizează prin două modalități:

a) selectarea (accesare la „click”) și acceptarea ofertei eligibile de vânzare sau de cumpărare în platforma de tranzacționare. Ofertele neeligibile nu vor putea fi tranzacționate prin această metodă;

b) corelare automată, cu sau fără utilizarea facilității de intermediere. În cazul în care pentru un produs PCGN-OTC se ajunge la situația de corelare a ofertelor:

(i) acestea sunt corelate automat, dacă ofertele sunt introduse de parteneri eligibili, încheindu-se tranzacții asumate de către participanții eligibili ale căror oferte au fost corelate;

(ii) acestea sunt rezervate automat de către platformă, iar administratorul platformei de tranzacționare va desfășura activitățile prevăzute pentru procedura de intermediere de încheiere a tranzacțiilor, dacă ofertele sunt introduse de participanții la piață, alții decât partenerii eligibili;

9. pe tot parcursul sesiunii de tranzacționare este permisă introducerea/modificarea/anularea ordinelor, toate operațiunile fiind vizualizate în piață prin ecranele platformei de tranzacționare;

10. pe parcursul sesiunii de tranzacționare, în cazul în care ambii parteneri solicită anularea tranzacției în termen de maximum 15 minute de la momentul realizării tranzacției, OPCOM — S.A. va anula tranzacția pe platformă;

11. ofertele care au condus la încheierea de tranzacții determină obligația participanților la piață, notificați prin Formularul de încheiere a tranzacției, de a-și asuma tranzacțiile și de a le subscrie contractelor standard EFET sau contractelor preagreate de vânzare-cumpărare a gazelor naturale, conform datelor comunicate de OPCOM — S.A. pentru tranzacțiile notificate.

SECȚIUNEA a 3-a

Piața produselor flexibile pe termen mediu și lung

Art. 16. — Principiile aplicate pentru tranzacționarea pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung (PPF-TL) sunt următoarele:

1. fiecare ofertant își definește oferta proprie de vânzare sau de cumpărare de gaze naturale, caracterizată prin:

a) prețul de pornire (lei/MWh, euro/MWh sau USD/MWh) și formula de ajustare a acestuia, dacă este cazul; prețul solicitat/ofertat nu conține TVA sau alte taxe, tarife, accize și impozite similare;

b) cantitatea tranzacționată în baza contractului, exprimată în unități de energie (MWh/zi), și valoarea limitei maxime de variație a acesteia;

c) profilul de livrare;

d) perioada de livrare (de minimum 1 lună);

e) transferul dreptului de proprietate în PVT;

f) formatul de contract propus, care cuprinde toate prevederile contractuale prevăzute de participantul inițiator, inclusiv clauze privind garanțiile de bună execuție-plată. Este interzisă includerea în contractul propus de clauze de modificare ulterioară prin înțelegerea părților care să vizeze condițiile contractuale altfel decât în sensul modificărilor acceptabile de către inițiator conform clauzelor de opțiune stabilite prin forma publicată a contractului. Prin acordul lor, părțile pot conveni, prin acte adiționale ulterioare, modificări ale condițiilor de derulare administrativă a contractului;

2. OPCOM — S.A. programează câte o sesiune de licitație pentru fiecare ofertă inițiată de vânzare sau de cumpărare primită, cu condiția să existe timpul specificat în procedura corespunzătoare, elaborată de OPCOM — S.A. și publicată pe pagina proprie de internet, pentru:

a) aducerea la cunoștința participanților la piață a ofertei și a contractului aferent, prin publicarea acestora pe site-ul OPCOM — S.A., pentru o perioadă de cel puțin 5 zile lucrătoare;

b) depunerea la OPCOM — S.A. a intențiilor de participare cu oferte de răspuns;

3. OPCOM — S.A. organizează sesiuni de licitație publică;

4. la sesiunile de licitație organizate pentru o ofertă inițiată de vânzare sau de cumpărare:

a) oricare participant care se află pe lista de eligibilitate, notificată OPCOM — S.A., a participantului inițiator pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte standard EFET sau în baza unor contracte preagreate de către părțile participante la tranzacție;

b) oricare participant înregistrat la piața centralizată de gaze naturale care îndeplinește condițiile prevăzute în convenția de participare pentru tranzacționarea gazelor naturale în baza unor contracte definite de către participantul inițiator al ordinului de tranzacționare;

5. ofertele de răspuns declarate câștigătoare determină obligația respectivelor participanți de a încheia contractele în forma propusă de participantul inițiator, pentru cantitatea atribuită și la prețul din oferta de răspuns declarată câștigătoare, în conformitate cu regulile de licitație stabilite prin procedurile specifice în vigoare;

6. părțile unei tranzacții sunt notificate asupra rezultatelor licitației de către OPCOM — S.A., prin formularul de încheiere a tranzacției;

7. OPCOM — S.A. verifică conformitatea contractului semnat cu cel propus;

8. participantul/participanții plătește/plătesc OPCOM — S.A., în termen de 5 zile lucrătoare, o sumă penalizatoare în cuantum de 5% din valoarea ofertei inițiată în cazul retragerii acesteia înainte de data organizării licitației, respectiv 10% din valoarea tranzacției în cazul refuzului semnării contractului de către una dintre/amebele părți sau în cazul prezentării unui contract neconform. În cazul prezentării unui contract neconform acesta va fi considerat nevalid și nu va produce efecte juridice;

9. După încasarea sumei penalizatoare, OPCOM — S.A. asigură, în termen de 5 zile lucrătoare, virarea contravalorii acesteia astfel:

a) în mod egal, părților care au depus oferte de răspuns, în cazul în care a fost retrasă o ofertă înaintată de un participant inițiator;

b) părții care a depus oferta inițiată, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul cu ofertă de răspuns declarat câștigător în cadrul licitației;

c) părții declarate câștigătoare, în cazul refuzului încheierii contractului de către participantul inițiator;

d) reține suma penalizatoare în contul OPCOM — S.A. în cazul în care atât participantul inițiator, cât și participantul cu ofertă de răspuns refuză semnarea contractului și aceștia au fost singurii participanți la sesiunea de licitație;

10. OPCOM — S.A. este exonerat de orice obligație de plată către părțile prevăzute la pct. 9 lit. a)–c) atât timp cât participanții prevăzuți la pct. 8 nu își achită obligațiile de plată către OPCOM — S.A.

SECȚIUNEA a 4-a

Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A.

Art. 17. — Participarea la piețele centralizate de gaze naturale administrate de OPCOM — S.A. este voluntară și este permisă:

a) titularilor licenței de furnizare gaze naturale sau de trader de gaze naturale care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale;

b) operatorului de transport și de sistem:

(i) pe piețele produselor standardizate pe termen scurt, în scopul întreprinderii acțiunilor de echilibrare fizică a sistemului de transport;

(ii) pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, în scopul cumpărării gazelor naturale necesare pentru acoperirea consumului tehnologic și pentru constituirea stocului minim obligatoriu de gaze naturale;

c) operatorilor de distribuție, operatorilor de înmagazinare și clienților finali care au obținut în prealabil acordul OTS cu privire la înregistrarea notificărilor de tranzacții încheiate în vederea derulării de către OTS a activității de transport al gazelor naturale, aceștia având doar dreptul de a cumpăra gaze naturale pe piața produselor standardizate pe termen scurt și pe piața produselor standardizate pe termen mediu și lung;

d) prin derogare de la prevederile lit. c), pe piața produselor standardizate pe termen scurt, clienții finali au dreptul să vândă gaze naturale numai în scopul echilibrării portofoliului propriu, conform reglementărilor ANRE.

Art. 18. — Înregistrarea participanților la piața centralizată de gaze naturale se face la solicitarea scrisă a acestora, adresată OPCOM — S.A., conform procedurilor operaționale specifice elaborate de OPCOM — S.A., după semnarea de către

reprezentantul autorizat al solicitantului a Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale și/sau a Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și/sau a Convenției de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 19. — OPCOM — S.A. stabilește conținutul-cadru al Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale, al Convenției de participare la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și a Convenției de participare la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, care cuprind drepturile și responsabilitățile reciproce ale OPCOM — S.A. și ale fiecărui participant la aceste piețe.

Art. 20. — OPCOM — S.A. publică convențiile de participare la piețele centralizate de gaze naturale pe pagina sa de internet, după ce au fost supuse consultării publice.

Art. 21. — Participarea efectivă la tranzacționare pe o piață centralizată de gaze naturale este permisă cu condiția îndeplinirii de către participantul la piață a condițiilor prevăzute în Convenția de participare specifică pieței și în procedura elaborată de OPCOM — S.A.

Art. 22. — Un participant la piețele produselor standardizate pe termen scurt de gaze naturale și/sau la piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și/sau la piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se poate retrage din propria inițiativă de la aceste piețe în baza unei înștiințări în scris, semnată de reprezentantul autorizat al participantului la piață, conform prevederilor din procedura elaborată de OPCOM — S.A.

Art. 23. — OPCOM — S.A. poate suspenda sau revoca înregistrarea unui participant de la piața/piețele de gaze naturale la care acesta este înregistrat în oricare dintre următoarele cazuri:

a) nu mai îndeplinește condițiile necesare pentru înregistrarea ca participant la piață, definite în procedurile specifice elaborate de OPCOM — S.A.;

b) nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin conform prezentului regulament;

c) nu respectă Convenția de participare și/sau procedurile specifice aferente organizării și funcționării pieței.

Art. 24. — Înscrierea/Suspendarea/Revocarea participanților, depunerea/introducerea ofertelor, organizarea sesiunilor de licitație/tranzacționare se desfășoară în conformitate cu procedurile operaționale specifice, elaborate de OPCOM — S.A.

SECȚIUNEA a 5-a

Decontare și garanții pe piețele produselor standardizate pe termen scurt

Art. 25. — (1) În vederea participării la sesiunile de tranzacționare organizate pe PZU-GN/PI-GN cu oferte de cumpărare, participantul la piață trebuie:

a) să încheie cu o bancă comercială un contract de mandat privind plata prin debit direct;

b) să întreprindă măsurile necesare pentru transmiterea de către banca cont central la OPCOM — S.A. a scrisorii de garanție bancară de plată în favoarea OPCOM — S.A. înainte de ziua de tranzacționare în care dorește să introducă oferte de cumpărare.

(2) Scrisoarea de garanție bancară de plată emisă în favoarea OPCOM — S.A. în calitate de beneficiar este utilizată pentru acoperirea integrală a obligațiilor de plată ale participantului la piață neîncasate încă în contul central, precum și pentru validarea ofertelor de cumpărare.

(3) La introducerea în sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN, ofertele de cumpărare a căror valoare este mai mare decât garanția de validare calculată diminuată cu valoarea ofertelor de cumpărare active sunt invalidate de către sistemul

de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN, iar participantul respectiv este notificat prin mesaj transmis automat de și prin intermediul sistemului de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN.

(4) După încheierea sesiunilor de tranzacționare aferente unei zile, OPCOM — S.A. elaborează nota de decontare zilnică, pe care o pune la dispoziția participantului la PZU-GN/PI-GN, în care sunt înregistrate la nivelul zilei de livrare cantitățile de gaze naturale aferente tranzacțiilor de cumpărare/vânzare și valorile totale și nete ale obligațiilor de plată/drepturilor de încasare.

(5) Încasările/Plățile aferente valorilor nete ale drepturilor de încasare/obligațiilor de plată pentru tranzacțiile încheiate zilnic pe PZU-GN/PI-GN se realizează prin intermediul contului central al PZU-GN/PI-GN, deschis la banca cont central de către OPCOM — S.A. în calitate de contraparte, prin mecanismele de debitare directă.

(6) În cazul în care banca de decontare a participantului la piață a comunicat refuzul la plată a instrucțiunii de debitare directă, OPCOM — S.A. solicită executarea scrisorii de garanție bancară de plată a acestuia.

(7) În situația în care în luna de livrare participantul la piață înregistrează la nivel de zi de livrare atât tranzacții de vânzare pe PZU-GN/PI-GN, cât și tranzacții de cumpărare pe PZU-GN/PI-GN, drepturile sale de încasare, respectiv obligațiile sale de plată față de OPCOM — S.A., comunicate prin facturi reciproce, sunt supuse mecanismului de compensare a acestora, conform prevederilor legale aplicabile.

SECȚIUNEA a 6-a

Tarife

Art. 26. — În calitate de operator al pieței centralizate de gaze naturale, pentru activitățile și serviciile desfășurate, OPCOM — S.A. percepe următoarele tarife:

- tariful de înscriere;
- tariful de administrare;
- tariful de tranzacționare.

Art. 27. — Tariful de înscriere se percepe o singură dată, la înregistrarea participantului la unul dintre segmentele pieței administrate de OPCOM — S.A. Factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail) în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data confirmării completitudinii documentelor depuse de către solicitant.

Art. 28. — Tariful de administrare se percepe anual fiecărui participant la piață pentru fiecare dintre piețele la care acesta este înregistrat. În primul an, factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail), în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la data înregistrării, cuprinzând valoarea tarifului (la care se adaugă TVA, după caz), ponderată cu raportul dintre numărul de luni în care participantul este înscris și numărul de luni din anul calendaristic. Începând cu al doilea an, pentru participanții înregistrați, factura se emite în luna decembrie a anului curent pentru anul următor. În situația retragerii/revocării participantului de pe piață, OPCOM — S.A. are obligația emiterii facturii de regularizare, în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data retragerii/revocării acestuia.

Art. 29. — Tariful de tranzacționare pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung de gaze naturale și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung se percepe lunar. Factura se emite și se comunică electronic (pe e-mail) în primele 3 (trei) zile lucrătoare din luna următoare lunii în care au fost încheiate tranzacțiile de vânzare/cumpărare a gazelor naturale. Tariful de tranzacționare se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate în luna respectivă, conform datelor comunicate prin formularele de încheiere a tranzacției.

Art. 30. — Tariful de tranzacționare pe piața pentru ziua următoare de gaze naturale/piața intrazilnică de gaze naturale se aplică cantităților de gaze naturale tranzacționate, conform procedurii elaborate de OPCOM — S.A.

Art. 31. — Participanții la PCGN-OTC care acceptă intermedierea unei tranzacții între doi participanți aflați în imposibilitatea tranzacționării în mod direct, conform listelor albe de eligibilitate, nu vor plăti tariful de tranzacționare pentru tranzacțiile intermediare.

Art. 32. — Plata facturilor se efectuează de către participanți prin virament bancar sau cu ordin de plată, în maximum 5 (cinci) zile lucrătoare de la comunicarea facturii. Factura se consideră achitată de către participant la data înregistrării plății în contul OPCOM — S.A.

SECȚIUNEA a 7-a

Transparența pieței centralizate de gaze naturale

Art. 33. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor standardizate pe termen scurt, OPCOM — S.A. publică pe pagina sa de internet următoarele informații:

1. Pentru piața intrazilnică de gaze naturale (PI-GN), pentru fiecare produs se publică informații referitoare la:

- volumul tranzacționat pentru restul zilei gaziere și numărul de tranzacții încheiate;
- prețul minim de tranzacționare;
- prețul maxim de tranzacționare;
- prețul mediu, calculat ca medie ponderată;
- prețul de închidere al zilei de tranzacționare;
- variația prețului de închidere al zilei curente față de prețul de închidere al zilei anterioare;
- numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Informațiile prevăzute la lit. a)—d) se publică la fiecare două ore, iar informațiile prevăzute la lit. e)—g) se publică la sfârșitul zilei gaziere.

2. Pentru piața pentru ziua următoare de gaze naturale (PZU-GN) se publică informații referitoare la:

- volumul tranzacționat pentru ziua următoare și numărul de tranzacții încheiate;
- prețul de închidere al pieței;
- variația prețului de închidere al pieței al zilei curente față de prețul de închidere al pieței al zilei anterioare;
- numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Informațiile se publică după încheierea sesiunii de tranzacționare.

Art. 34. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piețele produselor standardizate pe termen mediu și lung, OPCOM — S.A. publică pe pagina sa de internet următoarele informații după încheierea fiecărei sesiuni de licitație/tranzacționare:

- rezultatele sesiunii de licitație pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-LP, precizând următoarele elemente: tipul de produs tranzacționat, volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul minim de tranzacționare, prețul maxim de tranzacționare, prețul mediu de tranzacționare, calculat ca medie ponderată; în cazul tranzacțiilor în euro sau USD, prețurile vor fi exprimate și în lei, la cursul de schimb al Băncii Naționale a României valabil la data sesiunii de licitație;
- pentru fiecare produs supus tranzacționării prin modalitatea de tranzacționare PCGN-LN și PCGN-OTC, următoarele elemente: volumul tranzacționat, numărul de tranzacții încheiate, prețul minim de tranzacționare, prețul maxim de tranzacționare, prețul mediu de tranzacționare (calculat ca medie ponderată), prețul mediu actualizat (calculat ca medie ponderată a tuturor tranzacțiilor efectuate de la

începutul intervalului de tranzacționare a produsului respectiv până la sfârșitul zilei de tranzacționare), variația prețului mediu actualizat față de prețul mediu actualizat al zilei anterioare, prețul de închidere al zilei de tranzacționare, variația prețului de închidere al zilei față de prețul de închidere al zilei anterioare;

c) numărul de participanți la piață care au depus minimum o ofertă în piață, indiferent de sensul acesteia — vânzare sau cumpărare.

Art. 35. — Pentru tranzacțiile încheiate pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung, OPCOM — S.A. publică pe pagina sa de internet cel puțin următoarele informații după încheierea fiecărei sesiuni de licitație:

- sensul ofertei (vânzare sau cumpărare de gaze naturale);
- cantitatea contractată;
- limita maximă de variație a cantității contractate;
- perioada de livrare;
- prețul de atribuire adjudecat; în cazul tranzacțiilor în euro sau USD, prețul va fi exprimat și în lei, la cursul de schimb al Băncii Naționale a României valabil la data sesiunii de licitație;
- formula de ajustare a prețului.

Art. 36. — OPCOM — S.A. asigură publicarea listei albe de eligibilitate a fiecărui participant pentru modalitatea de tranzacționare PCGN-OTC și pentru piața produselor flexibile pe termen mediu și lung.

Art. 37. — Datele referitoare la rezultatele sesiunilor de tranzacționare vor fi disponibile pe platforma PCGN-LN/PCGN-OTC/sistemul de tranzacționare al PZU-GN/PI-GN timp de cel puțin 2 (doi) ani și pot fi accesate, prin rapoarte, de către fiecare participant.

Art. 38. — Fiecare ofertă inițiată supusă tranzacționării pe PCGN-LP și pe piața produselor flexibile pe termen mediu și lung va fi disponibilă pe pagina de internet a OPCOM — S.A. timp de cel puțin 2 ani.

Art. 39. — OPCOM — S.A. publică pe pagina sa de internet tarifele percepute pentru serviciul efectuat în calitate de operator al piețelor centralizate de gaze naturale și toate procedurile/avizele aferente piețelor administrate.

CAPITOLUL III

Dispoziții tranzitorii și finale

Art. 40. — OPCOM — S.A. elaborează, actualizează ori de câte ori este nevoie și supune consultării publice prin afișare pe pagina proprie de internet procedurile operaționale corespunzătoare funcționării piețelor centralizate de gaze naturale administrate în linie cu modificările cadrului de reglementare.

Art. 41. — OPCOM — S.A. promovează în timp și alte modalități de tranzacționare a gazelor naturale în funcție de evoluția lichidității piețelor centralizate deja implementate, de evoluția cadrului legal național și european și de solicitările operatorilor economici din domeniul gazelor naturale și autorităților implicate, pe baza unui proces transparent de consultare cu participanții la piața de gaze naturale și cu ANRE, în vederea creșterii eficienței pieței de gaze naturale în ansamblu. Promovarea altor modalități de tranzacționare se va finaliza prin emiterea de proceduri specifice sau modificarea celor existente, cu supunerea lor consultării publice.

Art. 42. — OPCOM — S.A. supraveghează funcționarea piețelor de gaze naturale administrate, publică rapoarte periodice și indici calculați în baza rezultatelor acestor piețe, în scopul stabilirii unor referințe corecte de preț pentru piețele de gaze naturale.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2021 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro

Adresa Biroului pentru relații cu publicul este:

Str. Parcului nr. 65, intrarea A, sectorul 1, București; 012329.

Tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72,

e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro

Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

5 948493 329923